

La început a fost cuvântul. Apoi a apărut filmul. Apoi nesfârșita dezbatere pe tema "cartea sau filmul?" Cărțile au fost mereu o sursă de inspirație pentru regizorii de peste oceane și nu numai. Regizorii români au apelat și ei la literatura autohtonă și ne-au transpus în imagini povești clasice din romanele și nuvelele lui Procust, Rebreanu, Slavici sau Călinescu. Ne rămâne, totuși, întrebarea - cartea sau filmul? Personal, prefer, fără doar și poate, Cartea. Nu contest talentul unor regizori de a reda pe marele ecran o poveste preluată, mai mult sau mai puțin fidel, dintr-o carte. Contest, însă, abilitatea cinematografului de a surprinde și de a transmite mai departe esența unei cărți.

Filmul ne pune în postura de spectatori, de simpli observatori. Ne așezăm confortabil în scaun și timp de aproximativ două ore, urmărim o poveste, personajele prind viață, evenimentele se succedă într-un ritm relativ alert. Ceea ce citim în câteva zile, vedem într-un timp mult mai redus. Cartea, în schimb, deși solicită resurse mai bogate de timp, îți oferă prilejul de a simți ceea ce citești, de a cunoaște sentimentele și gândurile cele mai ascunse ale personajelor, lucruri care în film pot fi omise sau îți pot scăpa. Cartea este trăită de fiecare cititor în mod diferit, trecută fiind prind multiple filtre ce țin de personalitatea fiecăruia, de experiența de viață și de viziunea asupra lumii a cititorului.

Recunosc, urmăresc toate ecranizările pe care le scoate Hollywood-ul, din curiozitatea de a compara ceea ce îmi imaginam eu când citeam cartea cu ceea ce și-au imaginat regizorii și actorii. În final, însă, mă întorc mereu cu aceeași plăcere la prietena mea, Cartea.

Pentru cei pasionați de ecranizări, vă recomand următoarele:

Din cinematografia românească:

Pădurea Spânzuraților

(1965) - regia Liviu Ciulei, după romanul lui Rebreanu;

De-aș fi Harap Alb

(1965) - regia Ion Popescu-Gopo, după basmul lui Creangă;

Înainte de tăcere

(1978) - regia Visarion Alexa, după nuvela "În vreme de război", a lui Caragiale;

Ciuleandra

(1985) - regia Sergiu Nicolaescu, după romanul lui Liviu Rebreanu;

Patul lui Procust

(2002) - regia Viorica Mesina și

Sergiu Prodan

, după romanul lui Camil Petrescu;

De la Hollywood:

Zbor deasupra unui cuib de cuci

(One flew over the cuckoo's nest - 1975), regia Milos Forman, după un roman de Ken Kesey;

Nașul I, II, III

(The Godfather - 1972, 1974, 1990), regia lui F.F. Coppola, după un roman de Mario Puzo;

Lista lui Schindler

(Schindler's list, 1993), după romanul lui Thomas Keneally;

Carrie

(1976), regia Brian De Palma, după romanul de debut al lui Stephen King;

Jane Eyre

(2011), în regia lui Cary Fukunaga, după romanul scris de Charlotte Bronte;

The Great Gatsby

(Marele Gatsby), după romanul lui F. Scott Fitzgerald, două ecranizări interesante - 1974, regia lui Jack Clayton și 2013 - regia lui Baz Luhrmann;

12 years a slave

(12 ani de sclavie, 2013) - regia Steve McQueen, după un roman de Solomon Northup.

Ca bonus, vă recomand

Youth without youth

(Tinerețe fără tinerețe, 2007), în regia lui Francis Ford Coppola, după nuvela lui M. Eliade. Nu atât pentru calitatea cinematografică, nedemnă de numele lui Coppola, cât pentru a observa felul în care cei de peste ocean percep picăturile din literatura noastră care străbat până la ei.

AUTOR:

Alexandra Costin

4 ianuarie 2014

www.sighet-online.ro